

Život Cirkvi

Ročník 19

1/2012

Koledníci Dobrej noviny u prezidenta

Príhovor kardinála Tomka na prahu nového roku

Na konci starého a na začiatku nového roka môže byť zaujímavé pozastaviť sa nad situáciou ľudstva a nad hlavnými otázkami, ktoré sú dôležité pre dnešného človeka. Na prvý pohľad sa môže zdať najväčšou starosťou ľudí svetová hospodárska kríza. Čiastočne je to pravda, ale kríza kladie ďalšie otázky o jej príčinách. Všade sa o nich debatuje, množia sa často protichodné mienky, hľadajú sa aj riešenia. Stále jasnejšie sa vynárajú hlbšie hodnoty, ktoré sú v hre: chápanie človeka, jeho činnosť a poslanie, otázka života, rodina, spoločnosť, štát, medzinárodné a nadštátne útvary, hospodárstvo, politika, výchova, zdravie, kultúra, blahobyt, príroda. Znovu a znovu sa v úzadí ukáže aj náboženstvo ako dôležitý činiteľ, ktorý nemožno obísť. Po mnohých desaťročiach priameho popierania a prenasledovania viery vo viacerých krajinách sme boli v posledných dvoch-troch desaťročiach skôr svedkami premysleného vytlačenia náboženstva z verejného života a jeho zatlačovania do čisto súkromnej oblasti človeka za cieľom jeho praktického vylúčenia a zníženia jeho dôležitosti. Na miesto bojovného ateizmu nastúpil zdánlivo racionalistický agnosticizmus, čiže postoj človeka, ktorý jednoducho necháva stranou otázku o Bohu, o náboženstve a viere, ako keby sa ho tieto otázky vôbec netýkali. Je to akýsi obnovený stav, ktorý sme poznali pod menom „bez vyznání“. Na miesto ideologického materializmu moderný človek ľahko prijal praktický materializmus, ktorý priviedol mnohých k životu uprostred vyprázdnených hodnôt, ako keby Boha nebolo, „tamquam Deus non esset“.

Hlboký mysliteľ a teológ Joseph Ratzinger už dávnejšie pozoroval tento vývoj najmä v niektorých západných kultúrach. Keď sa po hlasoch o „smrti Boha“ začali stavať oltáre novo objavenému božstvu Rozumu – osvietenkej bohyni la Raison, profesor Ratzinger mal verejnú debatu s vedúcim nemeckým osvietencom Juergenom Habermasom, ktorému postavil otázku: „Má sa postupné vylúčenie a prekonanie náboženstva považovať za pokrok potrebný k tomu, aby sa ľudstvo dostalo na cestu slobody a všeobecnej tolerancie?“. Habermas priznal, že v dnešnom svete, kde je rozum stále viac podrobený nadvláde technickej vedy, náboženstvo ostáva veľkým rezervárom a zásobárňou zmyslu života, ktorý novodobý sekularizmus vysušil.

Dnes ten istý teológ, ktorý zasadol na pápežský stolec ako Benedikt XVI., neustále kladie otázku o Bohu a o jeho dôležitosti pre človeka ako jeden z najhlavnejších bodov svojho učiteľského úradu. Na plenárnom zasadnutí Pápežskej rady pre laikov v novembri 2011 sa prítomní členovia z rôznych strán sveta venovali práve „Otázke o Bohu dnes“. Predseda Rady kardinál Stanislaw Rylko poukázal na úlohu veriacich laikov svedčiť o Bohu aj vo verejnom živote ako službu dnešnému človeku. Medzi iným povedal: „Kríza Boha“, ktorá sa rozšírila v post-modernnej kultúre, spôsobuje hlbokú „krízu človeka“, pretože vzťah človeka k Bohu je základný pre jeho vzťah k sebe samému a k svetu. Keď človek vylúči Boha zo svojho života, ostane tajomstvom pre seba samého“. Benedikt XVI. využíva každú vhodnú príležitosť, aby zdôraznil, že človek potrebuje Boha pre svoje vlastné dobro, aby si získal osobnú istotu, vnútornú rovnováhu i pokoj a našiel zmysel vlastného života, sveta a vesmíru, o kto-

rom hovoril Habermas. Otázka o Bohu je teda otázka o človeku a o jeho šťastí, skrátka: otázka o zmysle. Preto je Boh centrálna otázka pre jedinca i pre spoločnosť. Preto je náboženstvo a viera dôležité aj pre verejný život a všade, kde žije človek. Benedikt XVI. to znovu vyzdvihol, keď už dopredu vyhlásil „Rok viery“, ktorý sa začne 11. októbra 2012, na päťdesiate výročie otvorenia Druhého vatikánskeho koncilu. Aj vatikánsky denník L'Osservatore Romano uverejnil dňa 1. decembra zaujímavú štúdiu o návrate náboženstva na verejnú scénu, ktorý badať najmä v mimoeurópskych krajinách; článok nesie pozoruhodný nadpis: „Prebudenie sa Boha a prebudenie sa človeka“. Ľudia začínajú chápať, že ani technika, ani veda, ani politika im nemôže dodať osobnú mravnosť, ani nahradiť hlas svedomia, ani odpovedať na najdôležitejšie otázky o zmysle života a sveta.

Benedikt XVI. stále zdôrazňuje aj druhú dôležitú pravdu, a to že veda a technika nemôžu nahradiť vieru. Viera a veda sa dopĺňajú, nie vylučujú. Veda nás môže priviesť k poznaniu mnohých vecí, ale nakoniec sa zastaví pri určitej hranici, za ktorú už nesiahá. Aj ľudská skúsenosť nás privádza až k hranici života, ku skúsenosti hrobu, smrti, konca. Viera však nám dopĺňa tieto poznatky, vedie nás za tieto hranice, rozširuje horizonty nášho poznania a obohacuje nás ako jedincov i ako spoločenstvo, ako ľudskú rodinu. Ozajstná veda a ozajstná viera si teda neprotirečia.

Vieru však treba prijať ako veľký dar a pestovať ju ako kultúru ducha. Benedikt XVI. vyzdvihol poslanie osobnej modlitby ako základného prostriedku, ktorým sa môžeme dať do styku s Bohom, ktorý je čistý duch, nesmierny a pritom natoľko blízky. Osobnosť Ježiša Krista, v ktorom sa Boh stal človekom, nám Boha nesmierne priblížila a aj teraz približuje. Dnešný pápež poukázal na túto cestu v trojzväzkovom diele „Ježiš z Nazaretu“, ktorý má trvalý úspech a už prináša ovocie, ako o tom svedčí vedecký záujem, keď knihu znovu predstavujú profesori na mnohých talianskych štátnych univerzitách. Sám autor sa predstavil s dvoma menami: ako Joseph Ratzinger ale zároveň aj ako Benedikt XVI, teda ako pápež-teológ a dokazuje, že Ježiš z Nazaretu, ako ho opisujú evanjeliá, je skutočný, naozaj historický Ježiš. Kresťanstvo sa teda opiera o historickú pravdu a o skutočnú osobu Ježiša. Moderný človek môže teda spokojne a celkom rozumne budovať svoju vieru na evanjeliách. Tie sú historicky pravdivé aj vtedy, keď prinášajú správy o mimoriadnych udalostiach v živote Ježiša z Nazaretu, akou je predovšetkým jeho zmŕtvychvstanie. Taký Ježiš je aj pre náročný rozum naozaj „cesta, pravda a život“, jemu sa dá veriť.

Benedikt XVI. každý deň ohlasuje Boha, ako nám ho ohlasoval Ježiš z Nazaretu, ktorý nám ešte dnes hovorí prostredníctvom kresťanov. Ich poveril, aby hlásali evanjelium. Všetci vidíme, že najmä veľké európske mestá i celé kraje zabúdajú na Boha a potrebujú „novú evanjelizáciu“. Keď pápež nedávno ustanovil v Ríme centrálny úrad na vzpruženie hlásania evanjelia, to nebolo prázdne gesto. Ako on sám napísal: „V tejto chvíli našej histórie potrebujeme predovšetkým ľudí, ktorí svojou osvietenosťou a žitou vierou ukazujú, že Boh je hodný dôvery v tomto svete“ („L'Europa di Benedetto nella crisi delle culture“, Cantagalli 2005, 63).

Benedikt XVI. celebroul novoročnú svätú omšu vo Vatikáne

Vatikán, 1. januára (RV) – Benedikt XVI. na slávnosť Panny Márie Bohorodičky, celebroul svätú omšu v Bazilike sv. Petra vo Vatikáne. Za prítomnosti kardinálov, biskupov, kňazov, diplomatického zboru a veriacich z celého sveta sa v homílii zameril na tajomstvo slávnosti, ktoré spojil s dnešným 45. Svetovým dňom pokoja.

V prvý deň roka dáva liturgia zaznieť v celej cirkvi rozšírenej po svete kňazské požehnanie, ktoré sme počuli v prvom čítaní.

„Nech ťa žehná Pán a nech ťa chráni! Nech ti Pán ukáže jasnú tvár a nech ti je milostivý! Nech Pán obráti svoju tvár k tebe a daruje ti pokoj!“ (Num 6,24-26). Toto požehnanie zveril Boh prostredníctvom Mojžiša Áronovi a jeho synom, teda kňazom Izraelského národa. Je to trojité žehnanie, plné svetla, ktoré vychádza z opakovania Božieho mena, Pána a obrazu jeho tváre. V skutočnosti, aby bol niekto požehnaný, musí stáť v prítomnosti Boha, musí prijať na seba jeho Meno, ostať v lúči svetla, ktoré vychádza z jeho tváre, v priestore ožiarenom jeho pohľadom, ktorý šíri milosť a pokoj.

Tú istú skúsenosť majú aj betlehemskí pastieri, o ktorých hovorí dnešné evanjelium. Zakúsili to, čo znamená byť v prítomnosti Boha, jeho požehnania, nie v majestátnom paláci, ako by sa očakávalo od veľkého vládcu, ale v maštali a v prítomnosti „dieťaťa uloženého v jaslách“ (Lk 2,16). Od tohto dieťaťa vychádza nové svetlo, ktoré žiari v temnote noci, ako to môžeme vidieť v mnohých obrazoch, ktoré zobrazujú narodenie Krista. Od neho pochádza požehnanie: z jeho mena – Ježiš, ktoré znamená „Boh spasí“ – a z jeho ľudskej tváre, v ktorej Boh, Všemohúci Pán neba i zeme, sa chcel stať človekom a ukryť svoju slávu pod závojom nášho tela, aby nám zjavil svoju dobrotu (porov. Tit 3,4).

Prvou, ktorú naplnilo toto požehnanie, bola Mária, Panna a Jozefova nevesta, ktorú si Boh vyvolil už v prvom momente jej existencie, aby bola matkou jeho syna, ktorý sa stal človekom. Ona je „požehnaná medzi ženami“ (Lk 1,42) – ako ju pozdravuje Alžbeta. Celý jej život je v Pánovom svetle, v žiare mena a tváre Boha vteleného v Kristovi, „požehnanom plode (jej) života“. Takto nám ju predstavuje Lukášovo evanjelium: úplne pripravená zachovať a meditovať vo svojom srdci všetko, čo sa týka jej syna Ježiša (porov. Lk 2,19.51). Tajomstvo jej božského materstva, ktoré dnes slávime, obsahuje presahujúcu mieru toho daru milosti, ktorú v sebe nosí každé ľudské materstvo, a to natoľko, že plodnosť bola vždy spojená s Božím požehnaním. Božia matka je prvou, ktorá je požehnaná a je to ona, ktorá nosí požehnanie. Je to žena, ktorá prijala do svojho vnútra Ježiša a priviedla ho na svet pre celú ľudskú rodinu. Ako sa modlíme v Liturgii: „v ustavičnej sláve panenstva porodila svetu večné svetlo, Ježiša Krista, nášho Pána“ (Prefácia o Preblahoslavenej Panne Márii I).

Mária je matkou a vzorom Cirkvi, ktorá s vierou prijíma Božie slovo a daruje sa Bohu ako „dobrá zem“, v ktorej on môže pokračovať v naplňaní tajomstva spásy.

Aj Cirkev participuje na tajomstve Božieho materstva prostredníctvom ohlasovania, ktorým rozsiera vo svete semeno Evanjelia a prostredníctvom sviatostí, ktoré ľudom sprostredkujú milosť a Boží život. Osobitne vo sviatosti krstu Cirkev žije toto materstvo, keď rodí Božie deti z vody a Ducha Svätého, z ktorých každé volá: „Abba, Otče!“ (Gal 4,6). Tak ako Mária, Cirkev je sprostredkovateľkou Božieho požehnania pre svet: dostáva ho prijímajúc Ježiša a dáva ho prinášajúc Ježiša. On je milosrdenstvo a pokoj, ktoré si svet sám od seba nemôže dať a ktoré potrebuje viac ako chlieb.

Drahí priatelia, pokoj vo svojom najplnšom a najvyššom zmysle je vrcholom, syntézou všetkých požehnaní. Preto, keď sa stretnú dvaja priatelia, zdravia sa a prajú si navzájom pokoj. Aj Cirkev v prvý deň roka zvoláva osobitným spôsobom toto najvyššie dobro a robí to ako Panna Mária, ukazujúc všetkým Ježiša, pretože ako hovorí apoštol Pavol „On je našim pokojom“ (Ef 2,14) a zároveň je „cestou“, prostredníctvom ktorej ľudia a národy môžu dosiahnuť tento cieľ, na ktorý všetci aspirujeme. Keď teda nesieme v srdci túto hlbokú túžbu, som veľmi rád, že môžem privítať a pozdraviť všetkých vás, počas dnešného 45. Svetového dňa pokoja, ktorí ste prišli do Baziliky sv. Petra: pánov kardinálov, veľvyslancov mnohých priateľských krajín, ktorí pri tejto šťastnej udalosti viac ako inokedy podporujú spolu so mnou a so Svätou stolicou vôľu obnoviť úsilie na podporu pokoja vo svete; ďalej predsedu Pápežskej rady pre spravodlivosť a pokoj, ktorý spolu so sekretárom a spolupracovníkmi pracujú osobitným spôsobom pre tento cieľ; ďalších kňazov a prítomných predstaviteľov; zástupcov asociácií a cirkevných hnutí a všetkých vás, bratia a sestry, osobitne tých, ktorí pracujete v oblasti výchovy mladých. Ako viete, výchovná perspektíva je to, o čom som písal v mojom posolstve pre tento rok.

„Vychovávať mladých k spravodlivosti a pokoji“ je úloha, ktorá sa dotýka každej generácie, a vďaka Bohu ľudská rodina po tragédii dvoch svetových vojen ukázala, že si stále viac uvedomuje, ako to na jednej strane potvrdzujú vyhlásenia a medzinárodné iniciatívy a na druhej strane upevnenie medzi mladými v posledných desaťročiach rôznych a mnohých iniciatív na sociálnom poli. Pre cirkevnú komunitu je výchova k pokoji súčasťou poslania, ktoré prijala od Krista, je integrálnou súčasťou evangelizácie, pretože Kristovo evanjelium je tiež evanjeliom spravodlivosti a pokoja. Ale Cirkev v posledných časoch sa stala hovorkyňou potreby, ktorá zasahuje všetky citlivé a zodpovedné svedomia pre osud ľudstva: potreba odpovedať na rozhodujúcu výzvu, ktorou je výchova. Prečo „výzva“? Minimálne z dvoch dôvodov: na prvom mieste, pretože v dnešnej dobe, ktorú silno charakterizuje technologická mentalita, chcieť vychovávať a nielen vzdelávať, nie je samozrejmosťou, ale rozhodnutím; na druhom mieste pretože relativistická kultúra kladie radikálnu otázku: má ešte myseľ vychovávať? a potom ak vychovávať, tak k čomu?

Samozrejme nemôžeme teraz riešiť tieto základné otázky, na ktoré som sa snažil odpovedať pri iných príležitostiach. Chcel by som však zdôrazniť, že pred tieňmi, ktoré dnes zahŕňujú horizont sveta, zobrať na seba zodpovednosť vychovávať mladých k poznaniu pravdy, k základným existenčným hodnotám, k intelektuálnym, teologickým a morálnym čnostiam, znamená pozeráť do budúcnosti s nádejou. A do tejto snahy o integrálnu výchovu patrí aj formácia ku spravodlivosti a pokoju. Chlapci a dievčatá dneška vyrastajú vo svete, ktorý sa stal, mohli by sme povedať, menším, kde kontakty medzi rôznymi kultúrami a tradíciami, aj keď nie vždy priame, sú trvalé. Je pre nich viac ako inokedy nevyhnutné naučiť sa hodnotu a spôsobu pokojného spolunažívania, vzájomného rešpektu, dialógu a pochopenia. Mladí sú vo svojej prirodzenosti otvorení týmto postojom, ale práve sociálna realita, v ktorej vyrastajú, ich môže priviesť myslieť a konať práve opačne, dokonca až k netolerancii a násiliu. Iba pevná výchova svedomia, ich môže uchrániť od tohto rizika a urobiť schopnými vždy zápasit' a počítať iba so silou pravdy a dobra. Táto výchova začína v rodine a rozvíja sa v škole a v ďalších formálnych skúsenostiach. Ide hlavne o pomoc deťom, mladým a adolescentom rozvíjať osobnosť, ktorá spojí hlboký zmysel pre spravodlivosť s rešpektom pre druhého, so schopnosťou čeliť konfliktom bez sily, s vnútornou schopnosťou

svedčiť o dobre, aj keď stojí nejakú obeť, s odpustením a zmierením. Tak sa muži a ženy môžu skutočne stať budovateľmi pokoja.

V tomto výchovateľskom diele nových generácií majú osobitnú zodpovednosť aj rehoľné komunity. Každá autentická náboženská formácia sprevádza človeka už od útleho detstva, aby poznal Boha, miloval ho a konal jeho vôľu.

Boh je láska, je spravodlivý a mierumilovný, a kto si ho chce uctiť, musí sa predovšetkým správať ako syn, ktorý nasleduje príklad otca. V žalme sa píše: „Pán koná spravodlivo a prisudzuje právo všetkým utláčaným. Milostivý a milosrdný je Pán, zhovievavý a dobrotivý nesmierne“ (Ž 103,6.8). Spravodlivosť a milosrdenstvo spolunažívajú v Bohu dokonale, ako nám to ukázal Ježiš svedectvom svojho života. V Ježišovi sa stretli „láska a pravda“, „spravodlivosť a pokoj“ sa pobožkali (por. Ž 85,11). V týchto dňoch Cirkev slávi veľké tajomstvo vteľenia: Božia pravda vykličila zo zeme a spravodlivosť sa ukázala na nebi, zem priniesla svoje ovocie (por. Ž 85, 12.13). Boh k nám prehovoril vo svojom Synovi Ježišovi. Počúvajte, čo hovorí Boh: „on ohlasuje pokoj“ (Ž 85,9). Ježiš je schodnou cestou, otvorenou všetkým. Je to cesta pokoja. Dnes nám ju ukazuje Matka, ukazuje nám Cestu: nasledujme ju! A ty svätá Božia Matka, sprevádzaj nás svojou ochranou. Amen.

-lm, js-

Benedikt XVI.: Začínáme nový rok upriamujúc pohľad na Božiu tvár

Vatikán, 1. januára (RV) - Modlitba Anjel Pána so Svätým Otcem.

V liturgii tohto prvého dňa v roku zaznieva trojité biblické požehnanie: „Nech ťa žehná Pán a nech ťa chráni! Nech ti Pán ukáže jasnú tvár a nech ti je milostivý! Nech Pán obráti svoju tvár k tebe a daruje ti pokoj!“ (Num 6,24-26). Môžeme kontemplovať Božiu tvár, pretože sa stal viditeľným a zjavil sa v Ježišovi: On je viditeľným obrazom neviditeľného Boha. Toto sa tiež stalo vďaka Panne Márii, ktorej najväčší titul dnes slávime, ten, prostredníctvom ktorého sa jedinečným spôsobom zúčastňuje na dejinách spásy: Je Božou matkou. V jej lone prijal Syn Najvyššieho naše telo a môžeme tak kontemplovať jeho slávu (porov. Jn 1,14), vnímať jeho prítomnosť Boha s nami.

Začíname teda nový rok upriamujúc svoj pohľad na Božiu tvár, ktorá sa zjavuje v betlehemskej dieťaťi a v jeho matke Márii, ktorá ho prijala s pokornou odovzdanosťou sa Božiemu plánu. Vďaka jej veľkodušnému „áno“ sa vo svete zjavilo pravé svetlo, ktoré osvecuje každého človeka (porov. Jn 1,9) a znovu sa nám otvorila cesta pokoja.

Drahí bratia a sestry, ako je tomu dobrým zvykom, slávime dnes aj 45. Svetový deň pokoja. V poslanstve, ktoré som adresoval hlavám štátov, predstaviteľom jednotlivých národov a všetkým ľuďom dobrej vôle, ktorého témou je „Výchova mladých k spravodlivosti a poko-

ju“, som chcel poukázať na nevyhnutnosť a naliehavosť ponúknuť novým generáciám primerané formy výchovy. Formu výchovy, ktorá sa týka celého človeka, zahŕňajúc morálnu a duchovnú dimenziu (porov. č. 3). Osobitne som chcel zdôrazniť dôležitosť výchovy k hodnotám spravodlivosti a pokoja. Mladí dnes hľadajú do budúcnosti s istou obavou, manifestujúc tie aspekty svojho života, ktoré si zasluhujú pozornosť, ako „želanie dostať vzdelanie, ktoré ich kvalitne pripraví na to, ako čeliť realite; ťažkosti pri budovaní rodiny a hľadaní stabilného pracovného miesta; schopnosť vedieť sa účinne podieľať na politickom, kultúrnom a ekonomickom živote s cieľom vybudovať spoločnosť s ľudskosťou a solidárnejšou tvárou“ (č. 1).

Pozývam všetkých, aby trpezlivo a húževnate hľadali spravodlivosť a pokoj, aby si pestovali cit pre to, čo je správne a pravdivé (č. 5). Pokoj nie je dobrom, ktoré už bolo dosiahnuté, ale je cieľom, o ktorý sa musíme usilovať všetci spolu.

Modlime sa, aby napriek ťažkostiam, ktoré často krát sťažujú cestu, sa táto hlboká túžba premenila na konkrétne prejavy odpustenia, spravodlivosti a pokoja. Modlime sa, aby aj zodpovední v jednotlivých národoch obnovili schopnosť a úsilie prijať túto nepotlačiteľnú túžbu ľudstva. Zverme tieto naše prosby pod záštitu matky „Vládcu pokoja“, aby rok, ktorý práve začína, bol časom nádeje a pokojného spolužitia na celom svete.

-js-

Cirkev nie je svetlo, ale prijíma ho od Krista, aby ho šírila ďalej

Vatikán (4. jan. 2012, RV) – Počas prvej tohtoročnej generálnej audiencie sa Benedikt XVI. v katechéze zameral na najhlbšiu podstatu slávenia Narodenia Pána:

Drahí bratia a sestry,

som rád, že vás môžem privítať na prvej generálnej audiencii v novom roku a z celého srdca želám vám i vašim rodinám, nech Boh, ktorý narodením Krista, svojho Syna, zaplavil svet radosťou, spravuje vaše diela a dni vo svojom pokoji. Sme vo Vianočnom liturgickom období, ktoré začína 24. decembra večer a završuje sa slávením Pánovho krstu. Tento okruh dní je krátky, ale bohatý na slávenia a tajomstvá a sústreďuje sa na dve veľké slávnosti Pána: Vianoce a Zjavenie Pána. Už samotné pomenovania týchto dvoch sviatkov vykresľujú ich povahu. Vo Vianociach slávime historickú udalosť narodenia Ježiša v Betleheme. Epifánia - Zjavenie Pána, ktoré ako sviatok pochádza z Východu, naznačuje udalosť, ale ešte viac zdôrazňuje podstatu Tajomstva: Boh sa zjavuje v Kristovej ľudskej prirodzenosti a toto je význam gréckeho slovesa epiphaino (stať sa viditeľným). V tejto perspektíve Epifánia pripomína viacero udalostí, ktorých spoločným menovateľom je zjavenie sa Pána: osobitne pri klaňaní sa troch Mudrcov, ktorí v Ježišovi spoznávajú očakávaného Mesiáša, ale aj pri krste v rieke Jordán počas teofánie, keď z neba zaznel Boží hlas, a zázraku na svadbe v Káne, ktorý bol prvým „znamením“, čo Ježiš urobil. Nádherná antifóna z Liturgie hodín prepája tieto tri udalosti okolo témy svadby Krista a Cirkvi a hovorí: „Dnes sa Cirkev zasnúbila s nebeským Ženichom, lebo Kristus v Jordáne zmyl jej viny; mudrci sa ponáhľajú s darmi na kráľovskú svadbu a hostia majú radosť z vody premenenej na víno“ (Antifóna Ranných chvál). Môžeme povedať, že vo Vianociach sa akoby zdôrazňuje ukrytie sa Boha do poníženej ľudskej podoby. V Epifánii vystupuje na povrch jeho zjavenie sa, ukázanie sa Boha prostredníctvom tej istej ľudskej podoby.

V tejto katechéze by som chcel krátko pripomenúť najpodstatnejšiu tému slávenia Narodenia Pána, aby sa každý z nás mohol napiť z nevyčerpatel'ného prameňa tohto tajomstva a vo svojom živote prinášať ovocie.

Pýtame sa predovšetkým: aká je prvá reakcia na túto výnimočnú činnosť Boha, ktorý sa stáva dieťaťom, stáva sa človekom? Myslím, že prvou reakciou nemôže byť nič iné ako radosť. „Radujme sa všetci v Pánovi, pretože sa na svet narodil Spasiteľ“: takto začína polnočná svätá omša, a práve sme počuli slová Anjela, ktoré povedal pastierom: „Zvestujem vám veľkú radosť“ (Lk 2, 10). Radosť je témou, ktorou sa otvára evanjelium a je témou, ktorá ho završuje, nakoľko vzkriesený Ježiš napomenie apoštolov, pretože sú smutní (porov. Lk 24, 17). Čo je nezlučiteľné so skutočnosťou, pretože on ostáva človekom naveky. Ale posuňme sa ďalej: kde sa rodí táto radosť? Povedal by som, že sa rodí z úžasu srdca, ktoré vníma ako je nám Boh blízko, čo si Boh

o nás myslí, ako Boh koná v dejinách. Toto je radosť, ktorá sa rodí z kontemplácie tváre tohto pokorného Dieťaťa, o ktorej vieme, že je Tvarou Boha, navždy prítomného v človečenstve, pri nás. Vianoce sú radosťou, pretože vidíme a sme si úplne istí, že Boh, ktorý je dobrom, životom, pravdou o človeku, sa znižuje až k človeku, aby nás pozdvihol k Sebe: Boh sa stáva takým blízkym, že je možné vidieť ho a dotýkať sa ho. Cirkev kontempluje toto nevýslovné tajomstvo a liturgické texty tohto obdobia sú preniknuté úžasom a radosťou. I všetky vianočné piesne vyjadrujú túto radosť. Vianoce sú momentom, v ktorom sa nebo a zem spájajú a rôzne vyjadrenia, ktoré počujeme v týchto dňoch zdôrazňujú veľkosť toho, čo sa udialo: ďaleký, Boh sa zdá byť veľmi ďaleký, stal sa blízkym; neprístupný sa chcel stať dosiahnuteľným, on, ktorý je pred vekmi, začal byť v čase, Pán vesmíru, zahalený veľkosťou svojho majestátu, vzal si prirodzenosť sluhy – volá svätý Lev Veľký vo svojom druhom Sermone o Vianociach (Sermon 2 o Vianociach, 2.1). V tomto Dieťati, ktoré potrebuje starostlivosť tak ako všetky deti, sa všetko, čo je Boh: večnosť, moc, svätosť, život, radosť, spája s tým, čo sme my: slabosť, hriech, utrpenie, smrť.

Teológia a spiritualita Vianoc používajú isté vyjadrenie, aby opisali túto skutočnosť, hovoria o

admirabile commercium, teda o zázračnej výmene medzi Božstvom a človečenstvom. Svätý Atanáž Alexandrijský potvrdzuje: „Boží Syn sa stal človekom, aby nás urobil Bohom“ (De Incarnatione, 54,3: PG 25, 192), ale až pričinením svätého Leva Veľkého a jeho slávnych Vianočných homílií sa táto skutočnosť stane predmetom hlbkej meditácie. Tento svätý pápež potvrdzuje: „Ak sa privinieme k tejto nevyčerpatel'nej blahosklonnosti Božieho milosrdenstva, ktoré viedlo Stvoriteľa ľudí k tomu, aby sa stal človekom, ona nás pozdvihne k prirodzenosti Toho, ktorému sa klaniame v prirodzenosti našej“ (Sermon 8 o Vianociach: CCL 138,139) Prvý krok tejto zázračnej výmeny sa uskutočňuje v Kristovom človečenstve. Slovo si vzalo našu ľudskú prirodzenosť a naopak, ľudská prirodzenosť bola pozdvižená k Božej dôstojnosti. Druhý krok tejto výmeny spočíva v našej skutočnej intímnej účasti na Božej prirodzenosti Slova. Svätý Pavol hovorí: „Keď prišla plnosť času, Boh poslal svojho Syna, narodeného zo ženy, narodeného pod zákonom, aby vykúpil tých, čo boli pod zákonom, a aby sme dostali adoptívne synovstvo (Gal 4,4-5). Vianoce sú tak sviatkom, v ktorom sa Boh približuje k človeku až natoľko, že zdieľa jeho narodenie, aby mu ukázal jeho najhlbšiu dôstojnosť: dôstojnosť Božieho dieťaťa. A tak sa sen ľudstva, ktorý sa začal v raji – chceme byť ako Boh – uskutočňuje neočakávaným spôsobom. Človek sa nestáva Bohom pre svoju veľkosť, ale pre pokoru Boha, ktorý zostupuje, uvádza nás do svojej poníženosti a pozdvihuje k pravej veľkosti svojho bytia. Druhý vatikánsky koncil v tejto

súvislosti hovorí: „Tajomstvo človeka sa stáva naozaj jasným iba v tajomstve vteleného Slova“ (Gaudium et spes 22). Ináč by zostalo záhadou, čo chce tento stvorený človek? Iba ak vidíme, že Boh je s nami, môžeme mať svetlo života, byť šťastnými ľuďmi a žiť v dôvere a radošti. Kde sa skutočne sprítomňuje táto zázračná výmena natoľko, aby pôsobila v našom živote a premenila ho na existenciu ozajstných Božích detí? V Eucharistii. Počas svätej omše predkladáme Bohu chlieb a víno, plod zeme, aby ho on prijal a premenil darujúc nám seba samého, urobiac sa pokrmom pre nás, a tak, keď prijímame jeho Telo a Krv, máme účasť na jeho Božom živote.

Nakoniec by som sa chcel zastaviť ešte pri inom prvku Vianoc. Vo chvíli, keď sa Pánov Anjel zjavil pastierom počas noci, keď sa narodil Ježiš, evanjelista Lukáš spomína, že „ich ožiarila Pánova sláva“ (2,9). Prológ Jánovho evanjelia hovorí o Slove, ktoré sa stalo telom ako o svetle, ktoré prišlo na svet, o svetle, ktoré je schopné osvietiť každého človeka (porov. Jn 1,9). Kristov príchod rozptyľuje temnoty sveta, naplňa svätú Noc nebeským jasom a tváre ľudí ožaruje nádherou Boha Otca. Aj dnes, obklopení Kristovým svetlom, sme vianočnou liturgiou naliehavo vyzývaní nechať prežiarť svoju myseľ a srdce Bohom, ktorý zjavil jas svojej Tváre. V prvej vianočnej prefácii voláme: „Lebo tajomným vtelením tvojho Slova zažiarilo našej duši nové svetlo tvojej slávy. Keď takto poznávame Boha viditeľne, nech nás on sám strhne k láske vecí neviditeľných“. V tajomstve Vtelenia Boha, po tom, čo hovoril a zasahoval v dejinách prostredníctvom poslov a znamení, „sa zjavil“, vyšiel zo svojho neprístupného svetla, aby ožiaril svet.

V tajomstve Zjavenia Pána, 6. januára, ktoré budeme sláviť o pár dní, nám Cirkev predkladá veľmi význačný text proroka Izaiáša: „Vstaň, zasviet, veď prišlo tvoje svetlo a sláva Pánova sa zaskvela nad tebou! Lebo, hľa, tma pokrýva zem a temnota národy, ale nad tebou sa zaskvel Pán a jeho sláva sa zjavila nad tebou. Národy prichádzajú k tvojmu svetlu a králi k žiare, čo ti vzišla“ (60, 1-3). Toto je pozvaním pre Cirkev, pre Kristovo spoločenstvo, ale i pre každého z nás, aby sme si ešte živšie uvedomili naše poslanie a zodpovednosť vydávať svedectvo pred svetom a prinášať mu nové svetlo evanjelia. Na začiatku konštitúcie Druhého vatikánskeho koncilu *Lumen gentium* nachádzame nasledujúce slová: „Svetlom národov je Kristus. Preto tento posvätný koncil, zhromaždený v Duchu Svätom, veľmi túži ohlasovaním evanjelia každému stvoreniu osvietiť ľudí Kristovým jasom, ktorý žiari na tvári Cirkvi“ (č.1). Evanjelium je svetlom, ktoré sa nemá ukrývať, ale postaviť na sviatnik. Cirkev nie je tým svetlom, ale dostáva svetlo od Krista, prijíma ho, aby ho rozširovala v celej jeho žiare. A toto sa má diať i v našom osobnom živote. Ešte raz citujem svätého Leva Veľkého, ktorý počas svätej Noci povedal: „Kresťan, poznaj svoju veľkosť. Dostal si účasť na božskej prirodzenosti, preto sa nevracaj nízkymi skut-

kami k starému potupnému životu. Uvedom si, k akej hlave a telu patríš ako úd. Spomeň si, že si bol vytrhnutý z moci temnoty a prenesený do Božieho svetla a krásy“ (Sermon 1 o Vianociach, 3,2:CCL 138,88).

Drahí bratia a sestry, Vianoce znamenajú zastaviť sa a kontemplanovať Dieťa, tajomstvo Boha, ktorý sa stáva človekom v pokore a chudobe, ale ešte viac znamenajú opäť do seba prijať toto Dieťa, aby sme žili jeho životom, ak chceme, aby sa jeho pocity, jeho myšlienky a jeho skutky stali našimi pocitmi, myšlienkami a skutkami. Sláviť Vianoce teda znamená prejať radosť, novosť, svetlo, ktoré toto Narodenie prinieslo do celej našej existencie, aby sme sa i my stali nositeľmi radosti, skutočnej novosti a Božieho svetla pre iných. Ešte raz všetkým želám Božou prítomnosťou požehnaný vianočný čas!

Preklad: Agnes Jenčíková CJ

Kardinál Bagnasco: Politika nesmie rezignovať na svoju úlohu

Janov, 4. januára (RV CZ) - O svetovláde finančníctva a nevyhnutnosti obnoviť úlohu politiky hovoril posledný deň minulého roku predseda Talianskej biskupskej konferencie. Zdá sa nepopierateľné, že za nitky dnes ťahá veľké medzinárodné finančníctvo, ale tak tomu nesmie byť, povedal kardinál Angelo Bagnasco pri d'akovnom *Te Deum* v janovskom Kostole del Gesu.

„Finančníctvo, ktoré má cieľ v sebe samom, neslúži svetu, ale slúži si svetom, a dôsledky nakoniec nesú tí najslabší. Pokiaľ je totiž základným kritériom čo najvyšší a v čo najkratšom čase čo najľahšie dosiahnuteľný zárobok, nejde už o zisk spravodlivý, ale zisk, ktorý má cieľ v sebe samom a je teda nemorálny, pretože podmieňuje a podriaďuje si tiež hospodárstvo a politiku, a teda človeka.“ Politika tento vývoj nesmie prehliadať, ak má splniť svoje poslanie, ktorým je šíriť spravodlivosť a spoločné dobro, zdôraznil kardinál Bagnasco. -jš-

Poslom SDM Rio 2013 bude Kristus Spasiteľ

Rio de Janeiro, 3. januára (rio.com) - Kristus Spasiteľ bude poslom Svetových dní mládeže (SDM), ktoré sa uskutočnia od 23. do 28. júla 2013 v brazílskom Rio de Janeiro. Tridsaťmetrová socha Krista Spasiteľa je tiež jedným zo symbolov Rio de Janeiro.

„Kristus je najväčším symbolom Rio de Janeiro, a nielenže prijíma všetkých turistov a pútnikov, ale so svojimi rozpaženými rukami ide v ústrety ďalším kultúram a krajinám ukazujúc, že Rio je mesto otvorené a pohostinné,“ povedal predstaviteľ Arcidiecéznej svätej Krista Spasiteľa z Corcovado páter Omar Raposo.

Zdroj: rio2013.com, Preložila: Jana Pániková

P. Federico Lombardi, hovorca Svätej stolice, hodnotí rok 2011

Vatikán, 30. decembra (RV) – Aj rok 2011 bol pre Benedikta XVI. veľmi intenzívnym rokom. O jeho bilancii hovorí hovorca Svätej stolice P. Federico Lombardi SJ. Spomína zahraničné cesty, vydávanie dokumentov i ďalšie medzníky.

Svoje hodnotenie začína P. Lombardi zahraničnými cestami. „Je to správne, lebo zahraničné cesty sú vždy podstatnou časťou ročnej agendy pápeža. Chcel by som najprv pripomenúť dve cesty, a síce do Nemecka a Španielska. Tú do Nemecka zvlášť, pretože je osobitne dôkazom starostlivosti Svätého Otca o to, aby sa hovorilo o Bohu a odkazuje na prvenstvo Boha v spoločnosti, aj na ceste súčasnej sekularizácie, v európskom kontexte zvlášť. Bola to očakávaná, intenzívna a dôležitá cesta a myslím, že prejav pápeža v Berlínskom parlamente zostane jedným z najvýznamnejších prejavov pontifikátu tým, že poukázal širokému publiku na dôležitosť zmienky o Bohu ako na pevný základ a východiskový bod pre ľudské spolužitie, základné hodnoty a ochranu ľudskej dôstojnosti. Téma primátu Boha bola dominantná počas cesty do Nemecka, ale v kontexte sekularizácie, kým v Španielsku, počas Svetových dní mládeže, ktoré predchádzali návšteve Nemecka, išlo o veľkú skúsenosť životaschopnosti viery a jej budúcnosti,“ uviedol P. Lombardi. K ceste do Beninu poznamenal, že Svätý Otec bol veľmi dotknutý vitalitou a srdečnosťou afrického ľudu, ktorý žije v ťažkostiach, je chudobný, má svoje utrpenie a veľké problémy, ale prejavuje schopnosť vidieť ďalej a zakúšať radosť zo života.

K náznakom, či Benedikt XVI. neurobil krok späť v otázke ekumenizmu a medzináboženského dialógu vzhľadom na posolstvá z Assisi jeho predchodcu, hovorca Svätej stolice podotkol: „V skutočnosti nešlo o jednoduché zopakovanie stretnutia v Assisi z minulosti, ale o krok vpred, o otvorenie nového horizontu, pretože pápež zoberal – podľa svojho spôsobu, teda návratu k podstate – tému hľadania pravdy ako zjednocujúceho prvku a v tomto duchu pozval do Assisi nielen reprezentantov iných kresťanských konfesií a náboženstiev, ale aj tých, čo úprimne hľadajú pravdu, i keď nepoznajú Boha,“ povedal P. Lombardi.

Medzi dokumentmi roku 2011 – ako potvrdil P. Lombardi – sa vyníma Motu Proprio „Porta fidei“, ktorým Svätý Otec oznámil slávenie Roku viery od októbra 2012. Je to téma, ktorá súvisí s novou evanjelizáciou, je jednou z veľkých tém pontifikátu Benedikta XVI. Medzi významnými návštevami tohto roku spomenul nedávnu návštevu väznice v štvrti Rebibbia a virtuálnu návštevu vo vesmíre prostredníctvom historického audio-video spojenia medzi pápežom Benediktom XVI. a Medzinárodnou vesmírnou stanicou (ISS) 20. mája tohto roku. P. Lombardi k tejto udalosti dodáva: „Bolo to prakticky

prvýkrát v histórii tejto stanice, že všetci astronauti na palube – a bolo ich 12 – mali priame spojenie so Zemou. Zvyčajne hovorí iba jeden so svojím prezidentom. Tentokrát všetci chceli hovoriť s pápežom. Bola to významná príležitosť, ktorou Svätý Otec s veľkou radosťou poukázal na vzťah Cirkvi k vedeckému výskumu. Cirkev sa nebojí výskumu a vedecko-technického pokroku, ale vidí ho ako dobro, ktoré musí smerovať v prospech celého ľudstva,“ uviedol P. Lombardi.

Ako ďalšiu veľkú udalosť tohto roku, ktorá bola udalosťou celej Cirkvi, P. Lombardi uviedol blahorečenie Jána Pavla II. 1. mája a dodal: „Tu by som chcel pripomenúť, že pápež Benedikt XVI. nás stále vyzýva, aby sme vnímali svätých a blahoslavených ako našich spoločníkov na ceste: Ján Pavol II. je tak trochu špecifickým prípadom, lebo ho pozná celý svet. Ale všetci svätí a blahoslavení sú spolupútnikmi na ceste našim životom viery smerom k Pánovi.“

V závere bilancie končiaceho sa roku 2011 hovorca Svätej stolice dodáva: „Benedikt XVI. je osobou, ktorá hlboko žije svoje povolanie učiteľa teológie a spirituality. Povedal by som, že pápež nás skutočne sprevádzal a viedol v tomto roku významnými posolstvami, aktívnou činnosťou a rozvážnosťou. V porovnaní s inými rokmi bol tento rok veľmi pekný a pozitívny, rok veľkých posolstiev, ktoré smerujú náš pohľad do budúcnosti,“ dodal hovorca Svätej stolice.

-jak-

V priebehu roku 2011 bolo vo svete zabitých 26 misionárov

Vatikán, 30. decembra (RV) – Agentúra Fides dnes zverejnila zoznam zabitých pastoračných pracovníkov vo svete za rok 2011. Tohto roku zahynulo násilnou smrťou 26 pastoračných pracovníkov, z ktorých boli 18 kňazi, štyri rehoľné sestry a štyria laici. Štatistiku zverejňuje agentúra každoročne.

V Amerike prišli o život 13 kňazi a 2 laici. (Kolumbia 7; Mexiko 5; Brazília 1; Paraguaj 1; Nikaragua 1). V Afrike 2 kňazi, 3 rehoľné sestry a 1 laik. (Burundi 2; Konžská demokratická republika, Južný Sudán, Tunisko, Keňa). V Ázii 2 kňazi, 1 rehoľná sestra a 1 laik. (India 3; Filipíny 1). V Európe 1 kňaz (Španielsko). Medzi rokmi 1990 – 2000 bolo zabitých 604 misionárov. Medzi rokmi 2000 – 2010 zahynulo 225 misionárov.

Na misionárov pamätal na sviatok sv. Štefana i Benedikt XVI. „Tak ako v staroveku, tak aj dnes si môže úprimná vernosť evanjeliu žiadať obeť života a mnohí kresťania v rozličných častiach sveta sú vystavení prenasledovaniu a niekedy mučeníctvu,“ uviedol vtedy v príhovore pred modlitbou Anjel Pána Svätý Otec.

-js-

Arcibiskup Hon Tai-Fai o biskupských sväteniach v Číne

Vatikán, 3. januára (RV CZ) – Sekretár Kongregácie pre evanjelizáciu národov arcibiskup Savio Hon Tai-Fai hovoril pre agentúru Ucan o problematike cirkevne nedovolených biskupských sväteniach, ku ktorým došlo koncom minulého roka v Čínskej ľudovej republike. Arcibiskup Hon Tai-Fai pochádzajúci z Hongkongu priznáva, že situácia v jeho krajine je veľmi zložitá, pretože je veľmi ťažké nájsť kandidátov biskupských svätení, ktorí by neboli naklonení k spolupráci so štátnymi úradmi pre dozor nad cirkvou, teda tzv. Vlasteneckým združením čínskych katolíkov.

„Je to samozrejme veľmi chýlostivá záležitosť. V dejinách cirkvi sa však vždy vyskytovala ľudská slabosť. V Číne existujú určití ľudia, ktorí neprikladajú váhu základným ľudským právam. Mám tu na mysli určitých funkcionárov, ale nie celú krajinu, ba ani nie je celú jej vládu. Títo ľudia nútia k účasti na cirkevne nedovolených sväteniach. Robia tak zrejme z čisto súkromných dôvodov. Bohužiaľ, i v cirkvi existujú ľudia, ktorí sú naklonení skôr k spolupráci so štátom, než k zásadám a náuke cirkvi. Pretože je to vážna vec, cirkev má pre účastníkov takýchto situácií automatickú exkomunikáciu. Sú však biskupi, ktorí neskôr svoj postoj ľutujú a prosia o odpustenie. Môžem povedať, že väčšina týchto biskupov – svätiteľov sa na nás už obrátila a pápež im odpustil,“ povedal arcibiskup Hon Tai-Fai, sekretár Kongregácie pre evanjelizáciu národov.

-ml-

Extrémisti vyzvali kresťanov opustiť severnú časť Nigérie

Nigéria, 3. januára (RV) – Moslimská extrémistická skupina Boko Haram v Nigérii vydala ultimátum, v ktorom vyzýva všetkých kresťanov, aby do troch dní opustili sever krajiny. Skupina, zodpovedná za bombové atentáty v kostoloch počas nedávnych Vianoc, pohrozila vojenskou akciou proti armáde po tom, ako prezident Goodluck Jonathan vyhlásil výnimočný stav v štyroch regiónoch, v ktorých došlo k útokom na kostoly.

Na vyhlásenie ultimáta reagoval pre Vatikánsky rozhlas v telefonickom rozhovore z nigérijského mesta Jos miestny arcibiskup Mons. Ignatius Ayau Kaigama. „Kostoly boli zničené a životy násilne ukončené a neexistuje žiaden náznak, žeby to mohlo skončiť, ak vláda nezasiahne rozhodujú-

cim spôsobom. Neustále žiadame, aby kresťania mohli mať pocit zabezpečenia ochrany: keď idú do kostola, musia byť opatrní a musia sa mať na pozore dokonca aj vo svojich domovoch. Hovoríme „nie“ všetkým represáliám, naďalej hlásame pokoj – v nádeji, že my všetci tu v Nigérii, moslimovia i kresťania, budeme schopní pracovať a žiť spolu šťastne. Toto je náš postoj: nie násiliu, nie odvetným opatreniam. Chceme žiť v pokoji,“ uviedol arcibiskup Mons. Ignatius Ayau Kaigama.

Nigérijský arcibiskup reagoval i na otázku, ako v tejto situácii postupovať. „Budeme aj naďalej apelovať na rozum, požadovať, aby sme spolu hovorili, a verím, že to bude možné. Je možné, aby v tejto krajine moslimovia a kresťania spolu jednali. Vieme, že sú tu aj iné tajné skupiny, dokonca v tejto chvíli nevieme ani to, kto Boko Haram je a čo chce. Existujú tajné sily, ktoré sa za nich schovávajú, či už v Nigérii alebo v zahraničí,“ odpovedal v tejto súvislosti. Na otázku, či začali kresťania opúšťať sever, arcibiskup povedal: „Áno, v srdci severnej časti štátu, kde je prevažná väčšina moslimov, sa kresťania cítia málo akceptovaní. Teda niet divu, že sa rozhodli premiestniť do oblastí, ktoré sú bezpečnejšie.“

-jak-

Nezvestní biskupi ocenení spravodajskou agentúrou AsiaNews

Čína, 3. januára (RV) – Ázijská spravodajská agentúra AsiaNews prišla so zaujímavou myšlienkou. Rozhodla sa, podobne ako to robia niektoré časopisy a internetové stránky, udeliť cenu výnimočným osobnostiam. Hoci zvyčajne bývajú ocenené známe osobnosti politického, či kultúrneho života, agentúra chce odovzdať dve ceny tým, ktorí neboli nikdy citovaní v médiách, nie sú verejne známi, a ktorí napriek veku nezabudli na boj za pravdu, dôstojnosť a spravodlivosť.

Ocenenie „slávnym neznámym“ patrí dvom čínskym biskupom a mučeníkom. Prvý z nich je 80-ročný Mons. Giacomo Su Zhimin, ktorý vo väzení strávil zatiaľ 40 rokov. Naposledy bol zatknutý v roku 1997, pričom dôvod jeho zatknutia nikdy nebol známy a do dnešného dňa nie je jasné ani to, či sa uskutočnil nejaký súdny proces a kde sa odsúdenec nachádza. Druhým oceneným je 90-ročný Mons. Cosma Shi Enxiang, ktorého polícia zatkla v apríli 2001. Žiadne informácie v súvislosti s jeho osobou však odo dňa zatknutia nie sú známe. Čínska vláda uviedla, že nevie, kde sa biskupi nachádzajú. Rovnako je možné, že boli umučení k smrti, ako to bolo v prípade iných biskupov. Vatikán bude aj v tomto roku požadovať ich oslobodenie, ktoré je podmienkou akéhokoľvek dialógu s krajinou.

-mf-

Patriarcha k zatknutiu igumena Efrema z hory Athos

Athos, 3. januára (RV CZ) - Grécka vláda zatkla jednu z popredných osobností pravoslávneho mníšskeho štátu na hore Athos, ktorý je srdcom byzantského pravoslavia a má v rámci Grécka územnú autonómiu. Igumen Efrem, čiže predstavený z Veľkej lávry kláštora Vatope-di, bol zatknutý gréckou políciou pre podozrenie z nedovolenej obchodnej transakcie s pozemkami, čím malo Grécko utrpieť finančnú škodu. Od 27. decembra je igumen v gréckom vezení navzdory svojmu pokročilému veku a chatrnému zdraviu.

Metropolita ruskej pravoslávnej cirkvi Hilarion Alfjejev, ktorý je zástupcom moskovského patriarchátu pre vnútorné styky, povedal v tejto súvislosti agentúre Interfax, že „igumen Efrem je pre celý svet významnou a rešpektovanou osobnosťou a jeho obdivuhodná mníšska horlivosť je všeobecne uznávaná. Jeho uväznenie, domnieva sa metropolita, preto nemôže byť ničím iným než prejavom nevraživosti voči mníchom z hory Athos a voči celej pravoslávnej cirkvi.“

Aj moskovský patriarcha Kyrill zaslal posolstvo prezidentovi Grécka, Karolosovi Papouliasovi, aby vyjadril poľutovanie „miliónov veriacich Ruska, Bieloruska, Ukrajiny, Moldavska a ďalších krajín“ nad správou o uväznení tak významnej postavy mníšskeho života práve v dňoch, kedy grécka pravoslávna cirkev slávi Narodenie Pána, a zároveň požiadal o jeho okamžité prepustenie.

Igumen Efrem navštívil v novembri Rusko, kam priviezli relikviu opasok Bohorodičky. Relikviu potom sprevádzal po 14 mestách Ruskej federácie, kde ju prišlo uctiť niekoľko miliónov veriacich, ktorí pritom museli čakať až vo 24 hodinových radoch. Aténsky denník Ekathimerini si v súvislosti so zatknutím igumena Efrema všimol, že konštantinopolský patriarcha Bartolomej I. k tomuto bezprecedentnému kroku gréckych úradov mlčí.

Posvätná hora Athos, ktorej meno je gréckou skratkou slov svätá hora (Agion Hóros), leží na poloostrove Chalkidiki, má rozlohu asi 350 kilometrov štvorcových a sídli tam 20 mužských pravoslávnych kláštorov. -jš-

Pre bývalých anglikánov v USA ustanovili ordinariát

Vatikán, 3. januára (RV CZ) - Svätá stolica ustanovila v Spojených štátoch personálny ordinariát Katedry sv. Petra pre bývalých anglikánov. Na jeho čelo menoval pápež O. Jeffre Steensona, bývalého biskupa episkopálnej cirkvi, ktorá je americkou odnožou anglikanizmu.

O. Steenson sa narodil roku 1952. Je ženatý má tri dospelé deti. Katolícku vieru prijal v roku 2007. O rok neskôr bol vysvätený za kňaza. Skôr ako sa stal pastorm v Anglikánskom spoločenstve, pôsobil ako športový novinár. Medzi svojimi záujmami doposiaľ uvádza amatérske lietanie. Na duchovnú službu sa pripravoval na Oxfordskej univerzite v Anglicku. Tam v roku 1980 prijal anglikánske svätenie a následne obhájil doktorát z patristickej filozofie. Po návrate do USA okrem pastoračnej služby prednášal v anglikánskych a luteránskych seminároch. V roku 2005 sa stal episkopálnym biskupom diecézy Rio Grande v USA. Po konverzii ku katolicizmu absolvoval ročné štúdiá na Pápežskom patristickom inštitúte Augustinianum v Ríme. Od roku 2009 je kňazom katolíckej arcidiecézy Santa Fe a prednáša patristiku v katolíckom seminári v Houstone. -jš-

O udelenie katolíckych svätení požiadalo už sto pastorov

Houston, 4. januára (RV CZ) - Benedikt XVI. nás žiadal, aby sme obohatili katolíkov o anglikánsku tradíciu a v nej sa kladie veľký dôraz práve na úprimnosť vzájomných vzťahov, povedal P. Jeffrey Steenson, predstavený ordinariátu pre bývalých anglikánov v Spojených štátoch. Táto nová cirkevná štruktúra začala pôsobenie prvý deň tohto roku. Zatiaľ možno len ťažko odhadovať, aké budú jej rozmery. Známe je len toľko, že o prestup a udelenie katolíckych svätení požiadalo už sto pastorov.

P. Steenson pretože je ženatý nemôže prijať biskupské svätenie v Katolíckej cirkvi. Napriek tomu pápež zvolil práve jeho ako najvyššieho predstaveného ordinariátu a ako taký zasada v biskupskej konferencii USA. Do Katolíckej cirkvi prešiel už roku 2007. Hoci sa to zbíha s kontroverziami na témy biskupských svätení žien a homosexuálov, bývalý anglikánsky biskup zdôrazňuje, že jeho motivácie boli pozitívne.

Katolicizmus ma vždy priťahoval, priznáva. Byť protestantom je frustrujúce. Každé ráno musíš vždy znovu vymýšľať, ako má vyzerat' tvoja cirkev. V roku 2007 mi viac než konkrétna otázka kontroverzných svätení vadil spôsob, akým o tom episkopálna cirkev rozhodovala. Dávala totiž prednosť partikularizmom a aktuálnym kultúrnym tendenciám a zanedbala jednotu Anglikánskeho spoločenstva.

Vo vyhlásení pri príležitosti ustanovenia ordinariátu jeho predstavený priznáva, že niekdajší anglikáni sa budú musieť naučiť mnoho o Katolíckej cirkvi. Pripomína, že v katolíckom spoločenstve nesmú zostať uzavretou enklávou. Majú mať na pamäti, že ich hlavným cieľom je evanjelizácia. P. Jeffrey Steenson rovnako prezradil, že sídlom ordinariátu bude Houston v štáte Texas a jeho katedrálou Kostol Najsvätejšieho Srdca. Jeho slávnostné prevzatie je plánované na 19. februára. -jš-

Novoročná svätá omša v Katedrale sv. Martina v Bratislave

Prvé kroky v novom roku priviedli tisícky ľudí do chrámov. Tradičná novoročná svätá omša sa konala v bratislavskom Dóme sv. Martina.

Stanislav Zvolenský, bratislavský arcibiskup – metropolita: „Želám všetkým ľuďom, všetkým, ktorí vnímajú vo svedomí potrebu obnovy našej spoločnosti, aby načúvali tomuto hlasu vždy viac a viac.“

Prvý január je aj Svetovým dňom pokoja.

TK KBS /foto -pz-

Novoročné želanie apoštolského nuncia na Slovensku

Bratislava, 1. januára (TK KBS) – Apoštolský nuncius na Slovensku Mons. Mario Giordana sa prihovára čitateľom TK KBS v novoročnom želaní.

Pred nami stojí nový rok: aj on je veľkým darom, ktorý nám Pán Boh dáva k dispozícii. Závisí od nás, aby sme ho prežili dobre. Aby sme dosiahli tento cieľ, potrebujeme Jeho pomoc a podporu.

Pred niekoľkými dňami sme slávili vianočné sviatky, kedy sme mali možnosť opätovne prežívať narodenie nášho Vykupiteľa a Spasiteľa. On nám priniesol ako dar svoje svetlo, Božie svetlo, svoje milosrdenstvo a odpustenie.

Nech toto Svetlo zostane v našom srdci, aby nám pomáhalo poznať dobro, ktoré máme konať a aby nám dalo aj silu realizovať ho v každodennom živote. Len toto Svetlo nám môže pomôcť žiť plnohodnotne aj v Novom roku, ktorý je pred nami, môže nám dať silu

prekonávať s odvahou prekážky, ktoré nás čakajú a dať aj skutočný kresťanský zmysel celému nášmu životu.

Prajem požehnaný Nový rok všetkým, predovšetkým tým, ktorí sa nachádzajú v ťažkostiach, prežívajú bolesti a všetkým tým, ktorí musia zápasiť so životnými skúškami: Kristovo svetlo nech osvieti všetkých v Novom roku, nech prinesie dôveru a nádej pre lepší zajtrajšok.

Požehnaný Nový rok!

Mons. Mario Giordana

apoštolský nuncius na Slovensku

TK KBS

Slávnosť Bohorodičky oslávili s biskupom Stolárikom

Košice, 2. januára (TK KBS) – Prvý január - vstup do nového roka a sviatok Panny Márie Bohorodičky slávili Myslavčania spolu s košickým pomocným biskupom Mons. Stanislavom Stolárikom, ktorý ich poctil svojou návštevou. Otec biskup celebroid svätú omšu vo Farskom kostole v Myslave, ktorý je zasvätený sv. Bartolomejovi.

Vo svojej homílii sa prítomným prihovril povzbudivými slovami o našej Matke Panne Márii, ktorá ako každá mama najlepšie vie, čo potrebujeme i o našom Nebeskom Otcovi, ktorý dal svojho Syna, aby nás vykúpil. Pripomínal farníkom, že je treba sa chytiť týchto dvoch rúk – Otca a Matky – a tak kráčať v ústrety všetkým radostiam i starostiam, ktoré nás v tomto nastávajúcom roku čakajú.

Terézia Martonová a Zdenko Andráš

Vladyka Rusnák na obede s ľuďmi bez domova a chudobnými

Bratislava, 29. decembra (TK KBS) - V utorok 27. decembra sa vladyka Peter Rusnák zúčastnil na vianočnom obede s ľuďmi bez domova a chudobnými, ktorý tradične organizuje Komunita svätého Egídia v spolupráci s Hospitálskou rehoľou sv. Jána z Boha (Milosrdní bratia). Na sviatočnej hostine, ktorá sa konala v Domove sv. Jána z Boha na Hattalovej ul. v Bratislave, sa zúčastnilo takmer 100 chudobných žijúcich na ulici.

Íšlo už o tretí ročník podujatia, ktoré je konkrétnym prejavom starostlivosti Cirkvi o tých najbiednejších, a to práve vo vianočnom období, keď oslavujeme príchod Božieho Syna na svet, ktorý sa narodil v chudobnej maštali.

Zdroj: www.grkatba.sk

Jasličková pobožnosť v gréckokatolíckej farnosti v Bratislave

Bratislava, 28. decembra (TK KBS) - Deti bratislavskej gréckokatolíckej farnosti pripravili pod vedením miestneho farára o. Rastislava Čížika jasličkovú pobožnosť. Vystúpili s ňou v nedeľu 25. decembra na Sviatok Narodenia Pána po prvej svätej liturgii. Súčasťou prípravy detí na Vianoce boli aj tvorivé dielne, ktoré zorganizovala farnosť v sobotu 17. decembra a počas ktorých deti vyrábali ozdoby na vianočný stromček v chráme.

Betlehenské hry alebo jasličkové pobožnosti majú na Slovensku dlhú tradíciu a sú veľmi obľúbené. Ide vlastne o dramatizáciu udalosti narodenia Ježiša Krista v južskom Betleheme, v ktorej vystupujú okrem Márie a Jozefa zvyčajne pastieri a traja kráľi. Sú inšpirované ľudovými tradíciami, predovšetkým z pastierskeho prostredia a obohatené spevom kolied. **Zdroj: grkatba.sk**

Takmer 300 mladých ľudí slávilo koniec roka vo Vysokej n./ Uhom

Vysoká nad Uhom, 1. januára (TK KBS) – Dobrovoľníci z Domu Anky Kolesárovej vo Vysokej nad Uhom už po deviatykrát pripravili tradičnú duchovnú obnovu na konci roka a na Silvestra. Takmer 300 mladých sa počas dopoludnia nechali formovať prednáškami, zdieľaním v malých skupinkách, každý deň slávením svätej omše, povzbudiť svedectvami, púťou k hrobu Božej služobnice Anky Kolesárovej, živým betlehemom a Taizé adoráciou, ktorou sa spojili s mladými v Berlíne. Duchovnú obnovu viedli Pavol Hudák a Marek Uličný. Pri vysluhovaní sviatosti zmierenia a duchovných rozhovoroch spolu slúžilo desať kňazov. Posledný deň roka sme sa zapojili do koledovania Dobrej noviny v obci Vysoká nad Uhom. Na prelome rokov počas nočnej adorácie „zatiahli na hlbinu“, a tak zažili skutočný ohňostroj Božej lásky v srdci. **Marek Uličný**

Silvester 2011 na Katolíckej univerzite v Ružomberku

Ružomberok, 2. januára (TK KBS) - Univerzitné pastoračné centrum Jána Vojtaššáka v Ružomberku (UPaC) pripravilo v posledný deň kalendárneho roka 2011 pre študentov a pedagógov Katolíckej

univerzity v Ružomberku (KU) spoločensko-kultúrny večer spojený s očakávaním Nového roka 2012. Súčasťou programu bola spoločná večera sprevádzaná modlitbou, ochutnaním vianočných oblátok či kvalitnej kapustnice.

Silvestrovský večer sa ďalej niesol kultúrnym programom, ktorého súčasťou bolo premietanie krátkych videofilmov, súťaže a tanec. Záverečné minúty starého a prvé minúty nového roka prežili mladí účastníci pred vyloženou Sviatosťou oltárnou v blízkom univerzitnom Kostole sv. Rodiny v Ružomberku – Rybárpoli. Po spoločnej modlitbe a vzájomných blahoprianiach pokračoval kultúrny program do 02.30 prvého dňa v roku, zakončený ďakovnou modlitbou v blízkej univerzitnej kaplnke sv. Alberta Veľkého.

Organizácia silvestrovského večera sa na pôde Katolíckej univerzity v Ružomberku pomaly stáva tradíciou. Je to výborná možnosť kultúrne a duchovne hlboko prežiť chvíľu, keď sa rok stretá s rokom. Podujatie je otvorené pre všetkých aj mimo univerzitného spoločenstva KU. **Jozef Žvanda**

Prezidentský pár prijal koledníkov Dobrej noviny

Bratislava, 4. januára (TK KBS) – Prezidentskému páru dnes prišli zavinšovať koledníci Dobrej noviny z Považian, Dolnej Ždane a Liptovských Sliačov. Ivan Gašparovič s manželkou Silviou ich prijali na tradičnom novoročnom stretnutí v Prezidentskom paláci v Bratislave. Deti a mladí páru zahrali a zaspievali vinše zo svojich regiónov, vianočné piesne a nechýbala ani betlehemska hra. Prezident im poďakoval za vystúpenie a do pokladničky prispel finančným darom.

Kolednícka zbierka Dobrá novina prebieha tento rok už po sedemnásty raz. Počas svojej 16-ročnej histórie sa postupne stala najväčšou slovenskou verejnou zbierkou na pomoc v Afrike a zároveň jednou z najväčších dobrovoľníckych akcií na Slovensku. Koledníci navštevujú domácnosti už od 24. decembra 2011. Do 6. januára 2012 budú spolu s koledovaním zbierať peniaze na pomoc ľuďom v Južnom Sudáne, Keni, Etiópii a Ugande.

Tradičnú akciu organizuje eRko – Hnutie kresťanských spoločenstiev detí v spolupráci s katolíckymi farnosťami a Pápežskými misijnými dielami, ktorí tento rok predpokladajú zapojenie sa okolo 26-tisíc detí a dospelých v približne 1300 mestách a obciach na celom Slovensku. V tohtoročnom 17. ročníku je Dobrá novina zameraná zvlášť na Južný Sudán, ktorý sa v júli tohto roku osamostatnil a stal sa tak najnovším a zároveň jedným z najchudobnejších štátov sveta. **TK KBS, ml**

V Bratislave si pripomenuli nedožitých 95 rokov sr. Zdenky

Bratislava, 28. decembra (TK KBS) - Nedožitých 95 rokov bl. sestry Zdenky Schelingovej začali sláviť Milosrdné sestry svätého Kríža návštevou väznice pri Justičnom paláci v Bratislave, kde bola sestra Zdenka pred takmer 60 rokmi väzená. Sestry Benjamína, Mansueta, Mária Terézia, Terézia Benedikta, Viktória a Henrieta pred Vianocami 21. decembra formou prezentácie priblížili prítomným odsúdeným ženám život sestry Zdenky. Po prezentácii odpovedali na otázky účastníčok prezentácie a ponúkli aj možnosť rozhovorov.

Sestra Zdenka bola vo väznici v Justičnom paláci v Bratislave väzená v roku 1952. V roku 2004 bola v tejto väznici zriadená väzenská kaplnka a následne erigovaná väzenská farnosť s titulom bl. sestry Zdenky. Na požiadanie väzenského vikára Mons. Bartolomeja Juhása, SDB provinciálna predstavená Milosrdných sestier sv. Kríža v sprievode piatich sestier priniesli 21. decembra do väzenskej kaplnky relikviu bl. sestry Zdenky. Relikvia bola umiestnená do rámu obrazu, ktorý namaľoval jeden odsúdených väzňov. Obraz s relikviou v ten istý deň požehnal ordinár OS a OZ SR Mons. František Rábek a pre prítomné odsúdené ženy celebroidal spolu s väzenským vikárom Juhásom a jeho zástupcom por. Mgr. Andrejom Streicherom sv. omšu. Bl. sestra Zdenka sa tak po rokoch opäť vrátila tam, kde musela za svoju odvahu a príklad života vo viere znášať kruté mučenie, týranie a ponižovanie od vtedajších príslušníkov komunistickej Štátnej bezpečnosti a Zboru nápravnej výchovy. Aj na následky tohto neľudského zaobchádzania neskôr zomrela.

Bl. sestra Zdenka z Inštitútu milosrdných sestier Svätého kríža, rodným menom Cecília Schelingová, sa narodila okolo polnoci medzi 24. a 25. decembrom 1916 v Krivej na Orave. V rokoch 1922 – 1930 navštevovala 8-ročnú ľudovú školu v Krivej. 6. júla 1931 nastúpila ako kandidátka v Inštitúte milosrdných sestier Svätého kríža do Podunajských Biskupíc. 30. januára 1937 zložila prvé rehoľné sľuby v Podunajských Biskupiciach. 28. januára 1943 skladala večné sľuby. V rokoch 1937 – 1940 po zložení prvých sľubov pracovala na internom oddelení na röntgene na klinike v Štátnej nemocnici v Bratislave. V rokoch 1941 – 1942 pracovala ako ošetrovateľka v krajskej nemocnici v Humennom. Od roku 1942 – 29. 2. 1952 pracovala v Štátnej nemocnici v Bratislave na Miczkiewiczovej ulici ako laborantka. 29. februára 1952 ju zatkli príslušníci Štátnej bezpečnosti a uväznili ju v Justičnom paláci v Bratislave, kde ju podrobili vyšetrovaniu, ktoré bolo spojené s bezohľadným mučením. 17. júna 1952 bola odsúdená za údajnú velezradu na 12 rokov straty slobody a 10 rokov straty

občianskych práv. Okrem vyšetrovacej väzby v justičnom paláci v Bratislave bola väzená v Rimavskej Sobote, Pardubiciach, Brne a vo väzenskej nemocnici v Prahe na Pankráci. Z Prahy bola 16. apríla 1955 ako ťažko chorá prepustená z väzenia a prijatá do nemocničného ošetrovania v Trnave. Zomrela 31. júla 1955 o 7.45 hod. v trnavskej nemocnici na onkologickom oddelení. Dožila sa necelých 39 rokov. 2. augusta 1955 boli jej telesné pozostatky uložené na Starom cintoríne v Trnave. 6. apríla 1970 ju Krajský súd v Bratislave oslobodil spod obžaloby pre trestný čin velezrady. 18. novembra 1970 Najvyšší súd SSR zrušil rozsudok v celom rozsahu, a tým umožnil jej úplnú občianskoprávnú rehabilitáciu. 18. septembra 2000 bol v Trnave otvorený diecézny proces jej blahorečenia. 14. septembra 2003 na sviatok Povýšenie Svätého kríža dostalo Slovensko prvú blahoslavenú – rehoľnú sestru z Inštitútu milosrdných sestier Svätého kríža.

Tibor Ujlacký

Gospelová kapela Simile vydala v poradí tretí singel

Bratislava, 4. januára (TK KBS) - V novom roku prichádza na internet novinka od mladej slovenskej gospelovej kapely z Liptova Simile, ktorá sa prezentuje ako kapela vychádzajúca zo saleziánskych farností. Nový singel, ktorý pomenovali „Tá tvoja láska“, hovorí o blízkosti Božej lásky a každodennom prežívaní mladého človeka, presne takom prežívaní v akom sú aj členovia kapely Simile, pretože vo svojom tínedžerskom veku Božiu lásku hlavne objavujú, skúmajú a spoznávajú.

Kapela singel vydáva na internete. Skladbu nájdete ju na známom video serveri Youtube a vo vysielaní slovenských a českých kresťanských médií. **Marek Kováčik**

Činnosť Bratislavskej eparchie oddnes aj na sociálnej sieti

Bratislava, 4. januára (TK KBS) – Dianie Bratislavskej gréckokatolíckej eparchie môžu záujemcovia oddnes sledovať aj prostredníctvom oficiálneho profilu na sociálnej sieti Facebook. Profil preberá automaticky články z portálu eparchie www.grkatba.sk, ktorú minulý rok 2011 navštívilo 23 388 návštevníkov.

Zdroj: www.grkatba.sk